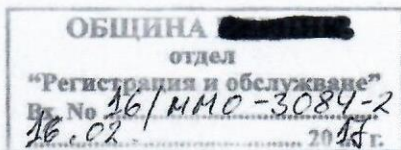

НАЦИОНАЛНА АГЕНЦИЯ ЗА ПРИХОДИТЕ
ДИРЕКЦИЯ „ОБЖАЛВАНЕ И ДАНЪЧНО-ОСИГУРИТЕЛНА ПРАКТИКА“ СОФИЯ
1000 София, ул. „Аксаков“ № 21, тел.: (02) 9859 3759, факс: (02) 9877046, ел.адрес: oui22_delov@ro22.nra.bg

Изм. № 20-00-2

Дата: 16.01.2017 г.

ДО

Г-ЖА [redacted]

ДИРЕКТОР МТП

ОБЩИНА [redacted]

УЛ. „РАЙКО ДАСКАЛОВ“ № 4

ГР. [redacted]

Ел. адрес: obshtina@[redacted].bg

На Ваш изх. № 16/ММО-3084 от
20.12.2016г.

УВАЖАЕМА ГОСПОЖО [redacted],

В дирекция „Обжалване и данъчно-осигурителна практика“ София е постъпило Ваше писмено запитване, препратено ни от ЦУ на НАП и прието с вх.№ 20-00-2 от 03.01.2017г., относно прилагане разпоредбите на *Закона за местните данъци и такси (ЗМДТ) и Данъчно-осигурителния процесуален кодекс (ДОПК)*.

В запитването не е изложена конкретна фактическа обстановка, но от приложените към същото документи, се установява следното:

Видно от предоставения Протокол № 3 от 30.11.2015г. от заседание на *Общинския съвет (ОС)* [redacted], последният със свое Решение № 28 е приел и одобрил план-сметка за 2016г. за дейностите по събиране, извозване, обезвреждане на битовите отпадъци и поддържане чистотата на териториите за обществено ползване, като е определил също така основата за начисляване и размера на дължимата такса за посочените услуги (*ТБО*) за 2016г. за: нежилищните и жилищни имоти на предприятията; жилищните-, вилните- и застроените нежилищни имоти на граждани; училища и други сгради публична общинска и държавна собственост.

От представените две съдебни решения – на АС [redacted] и ВАС се разбира, че във връзка с констатирана незаконосъобразност на решение №28 на ОС, Областният

НАЦИОНАЛНА АГЕНЦИЯ ЗА ПРИХОДИТЕ
ДИРЕКЦИЯ „ОБЖАЛВАНЕ И ДАНЪЧНО-ОСИГУРИТЕЛНА ПРАКТИКА“ СОФИЯ

управител е върнал същото за ново обсъждане в ОС [REDACTED]. С последващо решение на ОС №36 от 16.12.2015г. по протокол №4/16.12.2015г. (не е приложен), ОС [REDACTED] отново е приел, че основата за начисляване и размерът на ТБО за 2016г. ще са същите като тези по решение №28 от 30.11.2015г.

При съдебното оспорване на решение № 36 от 16.12.2015г. на ОС, АС [REDACTED] е счел, че на контрол за законосъобразност подлежи първото решение на ОС, доколкото второто (№36 от 16.12.2015г.) е немотивирано и не съдържа фактически и правни основания за издаването му, респ. не отговаря на изискванията за форма по чл. 59, ал. 2, т. 4 от АПК. С Решение № 170 по адм.д. № 35/2016г. от 13.04.2016г. АС [REDACTED] е отменил изцяло решение № 28 по протокол №3 от 30.11.2015г. на ОС [REDACTED] а с Решение № 12799 от 25.11.2016г., по адм. д. 6676/2016г. ВАС е оставил в сила решението на АС [REDACTED] в отменителната му част относно ТБО и обезсилил последното в частта относно отмяната на решението на ОС за приемане и одобряване на план-сметка за дейностите и разходите, свързани с битовите отпадъци и поддържане на чистотата. От мотивите и диспозитива на решението на ВАС е видно, че върховните съдии считат за отменено второто решение на ОС [REDACTED] – под №36, отразено в протокол №4 от 16.12.2015г., с което повторно е прието решение №28 по протокол №3/30.11.2015г.

Във връзка с представените документи, е поставен следният въпрос:

Следва ли да бъде преизчислена дължимата ТБО за 2016г. поради отмяна на решението на ОС [REDACTED] с решение на АС [REDACTED] потвърдено и от ВАС и как да бъде извършено преоблагането и възстановяването на наднесените суми?

Предвид възприетата фактическа обстановка, въпросът и относимата към тях нормативна уредба, изразявам следното становище:

С разпоредбата на чл. 66, ал. 1 от ЗМДТ е делегирано правомощие на общинския съвет да определя таксата за битови отпадъци. На това основание ОС [REDACTED] в края на 2015г. приема решение, с което определя базата за изчисляване и размера на ставката за ТБО за 2016г., дължима от лица с имоти на територията на общината.

При оспорване на решението на ОС по съдебен ред, първоинстанционният и касационният съд приемат, че решението на ОС [REDACTED] притежава характеристиките на *общ административен акт (ОАА)* по смисъла на чл. 65 от АПК, тъй като има еднократно правно действие и създава задължения за неопределен брой лица.

НАЦИОНАЛНА АГЕНЦИЯ ЗА ПРИХОДИТЕ
ДИРЕКЦИЯ „ОБЖАЛВАНЕ И ДАНЪЧНО-ОСИГУРИТЕЛНА ПРАКТИКА“ СОФИЯ

По преписката липсват данни за спиране на изпълнението на оспореното решение по реда на чл. 166 от АПК, поради което приложение намира общото правило, нормативно изведено в ал. 1 на чл. 180 от АПК, което указва, че оспорването на ОАА не спира неговото изпълнение. Оттук следва, че оспорените пред съда разпоредби на решението на ОС, с които са определени основата за начисляване и ставката на дължимата за 2016г. ТБО са приложими от момента на влизане в сила на акта на ОС - 01.01.2016г. до момента на отмяната му като незаконосъобразен.

От поставения в запитването въпрос възприемам, че ТБО през 2016г. е събирана въз основа на отмененото решение на ОС [REDACTED] и размерът ѝ е бил по-голям от този за предходната 2015г. Оттук възниква и необходимостта да бъде изразено първо становище по правния въпрос за действието във времето на влязло в сила съдебно решение, с което е отменен ОАА. Отговорът се съдържа в регламентите относно оспорване на ОАА. Последните са уредени самостоятелно в раздел II от глава десета на АПК, озаглавена „Оспорване на административните актове пред първа инстанция“, като в чл. 184 законодателят е указал, че за неуредените в този раздел въпроси следва да се приложат разпоредбите за оспорване на индивидуалните административни актове (ИАА), с изключение на чл. 155.

Съгласно разпоредбата на чл. 183 от АПК решението, с което оспореният ОАА е обявен за нищожен, отменен или изменен, има действие по отношение на всички. Това означава, че влязлото в сила съдебно решение, с което ОАА е отменен, има действие не само по отношение на страните по спора, а по отношение на всички лица, в чиято правна сфера актът интервенира. В конкретния случай това не са само жалбоподателите и конституираните от съда на тяхна страна като заинтересовани, а всички задължени за ТБО лица, върху които определеният размер на таксата за 2016г. рефлектира негативно.

За разлика от *подзаконовия нормативен акт (ПНА)*, чиято отмяна или обявяване на нищожност имат действие само занапред – от деня на влизането в сила на съдебното решение съгласно чл. 195 от АПК, **съдебното решение, с което се отменя ИАА и ОАА има обратно /т. нар. ретроактивно/ действие - актът се счита отменен от момента на неговото издаване (така виж ТР №2 от 27.06.2016г. по т.д. №2/2015г. на ВАС)**. Последното означава, че отпадат с обратна сила разпоредените с отменения ИАА или ОАА правни последици, в което се състои и конститутивното

НАЦИОНАЛНА АГЕНЦИЯ ЗА ПРИХОДИТЕ
ДИРЕКЦИЯ „ОБЖАЛВАНЕ И ДАНЪЧНО-ОСИГУРИТЕЛНА ПРАКТИКА“ СОФИЯ

действие на съдебното решение за отмяна. Конститутивното съдебно решение става юридически факт, който създава, изменя или прекратява спорното правоотношение (търговско, гражданскоправно, семейноправно, трудовоправно). В случая конститутивният ефект и ретроактивното действие на отменителното съдебно решение влияят върху материалното административно правоотношение и по-конкретно пряко върху ликвидността на задължението за ТБО за 2016г. - заплатеното въз основа на отмененото решение на ОС се явява недължимо платено поради отпаднало основание. Разпоредените с отменения властнически акт правни последици отпадат с обратна сила, като същевременно се възстановя правоотношението такова, каквото е било преди влизане в сила на отменения ОАА. В конкретния случай това означава, че се възстановява действието на последното валидно и законосъобразно решение на ОС, въз основа на което е събрана ТБО за предходната 2015г. Оттук следва, че недължимата за 2016г. поради отпаднало основание се явява само частта, събрана над дължимото за предходната 2015г. и съответно само тази част подлежи на възстановяване и/ или прихващане. Така чрез преизчисляване на дължимата за 2016г. ТБО върху основата и ставката, прилагани през предходната 2015г., ще бъдат преодоляни вредните последици от действието на отмененото решение на ОС. Допълнителен аргумент в подкрепа на становището ни, че въз основа на отменителното съдебно решение ТБО за 2016г. е изискуема и ликвидна само върху основата и ставката, действали през 2015г., е и текстът на чл. 66, ал. 3 от ЗМДТ, който гласи: „Когато до края на предходната година общинският съвет не е определил размер на ТБО за текущата година, таксата се събира на база действащия размер към 31 декември на предходната година.“ От друга страна както задължението за извършване на дейностите по сметопочистване от страна на общината, така и задължението за тяхното заплащане от ползвателите на тези услуги произтичат пряко от закона. Обстоятелството, че общината е реализирала възложените ѝ дейности през 2016г., обосновават извода за наличие на вземане за ТБО за 2016г. Последното обаче се явява ликвидно и изискуемо само при преизчисляването му върху базата и в размера на ставката, определени във валидното и законосъобразно решение на ОС [REDACTED], прието въз основа на делегираното му по чл. 66 от ЗМДТ правомощие, което е действало през 2015г.

НАЦИОНАЛНА АГЕНЦИЯ ЗА ПРИХОДИТЕ
ДИРЕКЦИЯ „ОБЖАЛВАНЕ И ДАНЪЧНО-ОСИГУРИТЕЛНА ПРАКТИКА“ СОФИЯ

От 2011г. местните такси, вкл. и ТБО се установяват, обезпечават и събират по реда на местните данъци съгласно чл. 4, ал. 1-5 от ЗМДТ, като обжалването на свързаните с тях актове се извършва по същия ред. В чл. 4, ал. 1 от ЗМДТ е указано, че установяването, обезпечаването, събирането и обжалването на актовете, свързани с местните данъци, се извършва по реда на ДОПК от служители на общинската администрация – с правомощия на органи по приходите, а принудителното събиране се извършва от публични изпълнители по реда на ДОПК или от съдебни изпълнители по реда на ГПК.

От горепосочените разпоредби на ЗМДТ и процесуалните норми на ДОПК следва, че по отношение на недължимо платената част за ТБО за 2016г. е приложим редът по чл. 128 и сл. от ДОПК, т.е. същата подлежи на прихващане и/или възстановяване по инициатива на органа по приходите или на правоимащото лице.

ДИРЕКТОР НА ДИРЕКЦИЯ ОДОП СОФИЯ:

